

bezúčinný. Učinil-li tak, ocitl se v rozporu s platným právním řádem a muselo nař. rozhodnutí býti zrušeno pro nezákonnost.

Č. 11.638.

Policejní právo trestní: * Osobě, která se dopustila přestupku stíhaného správními úřady ve stavu nepřičetném, nelze za tento přestupek — není-li výslovně normy opačné — uložit trest.

(Nález ze dne 3. ledna 1935 č. 23.676/34.)

Věc: František F. v Č. proti zemskému úřadu v Praze o policejní přestupek.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Nálezem okr. úřadu v Třeboni z 9. srpna 1932 byl st-l uznán vinným přestupkem 1. odst. čl. 3 zák. ze 14. července 1927 č. 125 Sb., jehož se dopustil tím, že dne 4. července 1932 choval se na nádraží ve V. vůči službu konajícimu úředníku neslušně a tím způsobil pohoršení mezi obecnstvem, a byl odsouzen k pokutě 50 Kč, pro případ nedobytnosti k 3dennímu vězení.

Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad odvolání podanému proti uvedenému trestnímu nálezu, pozměnil jej však ve výroku o vině, shledav skutkovou podstatu nepřístojného chování na místě veřejně přístupném, kterým porušil dobrý mrav a slušnost, ohrozil veřejný pořádek podle 2. odst. čl. 3 zák. ze 14. července 1927 č. 125 Sb. v tom, že st-l dne 4. července 1932 se choval na nádraží ve V. vůči službu konajícimu úředníku neslušně, zejména však v tom, že na tohoto úředníka křičel: »Ale nebavte mě, nejlepší Vás nechat a jezdit autobusy a Vám všem snížit na polovičku platy, to byste koukali«, při čemž hrozil pěstí, jak je prokázáno přípisem dopravního úřadu ve V. a vlastním doznáním st-lovým. K námitce st-le, že za přestupek, jehož se dopustil zmíněným jednáním, nemůže býti vzhledem k ustanovení § 2 tr. zák. trestán, poznamenal žal. úřad, že námitka ta jest neodůvodněná, neboť v cit. paragrafu jsou uvedeny okolnosti vylučující zlý úmysl, jehož je třeba pouze k trestnosti přestupků soudně stíhatelných. K trestnosti přestupků stíhaných úřady správními nevyhledává se však zlého úmyslu, není tudíž ani důvod v § 2 tr. zák. důvodem jejich trestnost vylučujícím. Současně pozměnil žal. úřad výrok o trestu potud, že trest, na jehož výši a způsobu nic nezměnil, uložil podle ustanovení čl. 3 odst. 1 cit. zák.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss toto:

Nař. rozhodnutí je zbudováno na právním názoru, že nepřičetnost pachatele přestupku stíhaného správními úřady není důvodem trestnost vylučujícím, a to proto, že podle § 2 tr. zák. je nepřičetnost důvodem vylučujícím zlý úmysl, zlého úmyslu se však k trestnosti přestupků stíhaných správními úřady nevyhledává. Stížnost stojí naproti tomu na stanovisku, že i pro obor trestního práva správního platí zásada, že osobu nepřičetnou nelze potrestati. Nss uznal stížnost odůvodněnou.

Žal. úřad, stojí v nař. rozhodnutí na stanovisku, že v trestním právu je nepřičetnost uznána za důvod vylučující trestnost jen při trestném činu, k jehož skutkové podstatě se po subjektivní stránce vyžaduje zlý úmysl na straně pachatele, přehlíží, že i při trestných činech stíhaných soudy, při nichž se zlého úmyslu nevyhledává, je nepřičetnost pachatele důvodem trestnost vylučujícím. Ustanovujeť se v 233 tr. zák., který stojí v čele 2. dílu trest. zák., jednajícího o přečinech a přestupcích, že přečiny a přestupky, které v tomto dílu trest. zákona jsou obsaženy, jsou vesměs činy nebo opominutí, jež každý sám od sebe za nedovolené poznati může, anebo takové, kde pachatel podle svého stavu, své živnosti, svého zaměstnání, nebo podle svých poměrů povinen je znáti zvláštní nařízení, jež bylo přestoupeno. Již z tohoto ustanovení trestního zákona je zřejmo, že i při přečinech a přestupcích k trestnosti pachatele se vyžaduje způsobilost rozpoznávací, t. j. způsobilost poznati rozhodné znaky trestného činu, neboť osoba nepřičetná nemůže sama od sebe poznati, že páše něco nedovoleného. Nelze proti osobě, která pro nepřičetnost je zbavena způsobilosti rozpoznávací a způsobilosti podle tohoto rozpoznání jednati podle vlastní individuality, přičítati čin v tomto stavu spáchaný k vině a uložití jí za to trest. Totéž platí pro obor trestního práva správního. Je pravda, že při přestupcích stíhaných správními úřady se zpravidla nevyhledává, jako při deliktech stíhaných soudně, zlého úmyslu, avšak i při přestupcích stíhaných správními úřady je ke skutkové podstatě v zásadě třeba zavinění, jež je dáno již tehdy, když adresát policejní normy opomine onu povinnou péči, kterou na něm norma žádá za tím účelem, aby stav jí perhoreskovaný byl zamezen. O zavinění osoby nepřičetné mluvíti však nelze, neboť této osobě nedostává se ani způsobilosti rozpoznávací ani způsobilosti disposiční, takže se nemůže uplatniti v životě jako samostatný činitel, jednající podle své vůle, a nemůže proto býti hnána k trestní zodpovědnosti za činy, jichž se v tomto duševním stavu dopustila. Z této úvahy dospěl nss k závěru, že osobě, která se dopustila přestupku stíhaného správními úřady ve stavu nepřičetném, nelze za tento přestupek — není-li arci výslovné normy opačné — uložití trest.

Podle toho, co bylo uvedeno, je právní názor žal. úřadu, že nepřičetnost pachatele přestupku stíhaného úřady správními důvodem vylučujícím trestnost není, nesprávný. Poněvadž pro tento nesprávný názor žal. úřad odepřel v konkrétním případě zabývati se obranou st-le, že přestupku, o který jde, se dopustil ve stavu nepřičetném, musilo býti nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.639.

D á v k a z e z á b a v: Předvádění filmu prohlášeného censurou za kulturně výchovný není zbaveno osvobození od dávky již proto, že podnikatel představení nepatří mezi činitele vyjmenované v § 3 odst. 1 dávk. prav. a že sleduje úmysl výdělečný.

(Nález ze dne 4. ledna 1935 č. 183/33.)